

Retable del Conestable.

Salusti Crispus.

Recaptació de drets per a l'eixida de corall de l'Alguer.

MÉS DE TRES-CENTS MANUSCRITS, MAQUETES I OBRES D'ART

Tornen els almogàvers

El Ministeri de Cultura, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona han organitzat conjuntament una exposició que transporta a l'actualitat el passat gloriós de la Corona catalano-aragonesa a la Mediterrània. L'expansió geogràfica, el comerç i els fets culturals són els tres nuclis temàtics tractats.

Òscar Montferrer

El saló del Tinell, la capella de Santa Àgueda i les sales de l'Arxiu de la Corona hostatgen, durant aquest mes de desembre, l'exposició que es presenta al públic amb el títol de: «La Corona d'Aragó a la Mediterrània. Un llegat comú per a Espanya i Itàlia

1282-1492.» Aquesta exposició, que recull més de tres-cents objectes, amb els quals els organitzadors presenten una acurada tria que reflecteix l'abast de l'expansió de la Corona d'Aragó, arribarà a València pròximament.

Expansió

Tots els objectes presentats formen un sistema complex i interdisciplinar,

en el qual tanta importància té un manuscrit de la Cancelleria com un joiell de plata. Cada objecte que es presenta constitueix una de les facetes que conformen una realitat passada, en la qual cada part fou igualment important.

Així, l'exposició es divideix en tres zones físiques que obeeixen més a una classificació temàtica que a una de cronològica. En la primera, on es documenta l'expansió geogràfica de la corona catalano-aragonesa, la base expositiva la constitueixen nombrosos pergamins, com el del Tractat d'Anagni, testimonis històrics de les conquestes i avanços que feren els catalans.

Comerç

La segona part temàtica és la que fa referència al comerç. S'hi exposen, conjuntament amb els imprescindibles pergamins, fotografies, maquetes i ob-

jectes marins, a més de quadres amb gran quantitat de dades sobre les drasanes, els ports del Mediterrani i les naus que el solcaven.

També s'hi recull una mostra de llibres de comptabilitat comercial, que foren necessaris a causa de la complexitat de l'expansió, i una mostra de les monedes que es donaven per bones en aquells temps: els croats de Pere el Gran, els reials de València, els florins de Pere el Cerimoniós i d'altres.

Cultura

La tercera part exemplifica el que fou el fet cultural de l'expansió. El visitant hi troba una selecció de manuscrits, alguns dels quals han estat triats per la qualitat de les miniatures amb què estan il·lustrats. Però la cultura d'aquell temps abraçà manifestacions molt diverses. També aquestes tenen lloc en l'exposició. Als manuscrits s'hi afegeixen retaules gòtics, pintures murals, peces d'escultura, orfebreria, iveris, teixits i ceràmiques. Com a ensenyança a treure d'aquesta exposició, cal parar esment en els corrents de transmissió cultural, perquè així com el gòtic català passà a Itàlia, fou des d'allà des d'on els catalans d'aleshores van rebre l'humanisme. Una transmissió lligada, sens dubte, a l'intens comerç que es donava entre totes dues terres.

Passat gloriós

Quan es munta una exposició d'aquesta magnitud, el que primer es qüestiona és el perquè. No cal anar massa lluny per a trobar-ne les causes. Aragó, Catalunya, València, Mallorca, Menorca, Sardenya, Sicília, Montpeller, Nàpols, la Cerdanya i els ducats grecs d'Atenes i Neopàtria constituïren una confederació a la qual, des del 1282 fins al 1492, any que es considera com d'acabament de l'edat mitjana, van pertànyer en un o altre moment. El trànsit, tant cultural com comercial, que generaren posà les bases d'un imperi que, tot i dominar l'espai de la Me-

Dalt Croats. Baix, Segell del recaptador de Tortosa a Mallorca.

diterrània, cauria quan els nous interessos comercials s'orientessin a les noves terres descobertes per Colom.

El Ministeri de Cultura, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, i els seus homònims italians, han entès que el pas de la història ha trencat la unitat política entre tots els territoris que un dia tingueren per bandera l'or quadribarrat, però no els vincles culturals, vitals i socials. La realitat d'aquests vincles, la seva profunditat, és el que l'exposició ha volgut reflectir.

D'altra banda, cal esmentar que, honorant els il·lustres avantpassats, l'exposició serà itinerant. Així, tant l'exposició catalana com una altra italiana, que són simultànies i organitzades en base a uns paràmetres similars, recorreran els territoris que tinguin més pròxims. De Barcelona, l'exposició anirà a València, a Mallorca i a Madrid. A Itàlia, anirà de Cagliari, que és on es troba ara, a Palerm i acabarà la ruta a Nàpols. □

**FEDERACIÓ
DE TEATRE
AMATEUR**
COMUNITAT VALENCIANA

Sagasta, 12 46740 CARCAIXENT
Telf 243 20 74 Valencia

Alzira, 17 i 18 de desembre

I Assemblea de la Federació de Teatre Amateur de la Comunitat Valenciana

Assemblea:

18, diumenge, a les 10.30 h.
IB. Rei En Jaume d'Alzira.

Actuacions:

Teatre de la Mandràgora, de
València.

17, dissabte, a les 22.30 h.
IB. Josep Ma. Parra.

Pla i Revés, d'Altea.

18, diumenge, a les 17.30 h.
Plaça Major d'Alzira.

Organitza:

Federació de Teatre Amateur
de la Comunitat Valenciana.
La Tarumba Teatre d'Alzira.

Patrocina:

AJUNTAMENT D'ALZIRA
Departament de Cultura

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA